

ועד, כלל של כל התורה כלה. אשרי חלקו של מי שיתפון בהם, שודאי כלל הוא של כל התורה, שלמעלה ומטה. וזהו סוד של אדם שלם, של זכר ונקבה, וסוד של כל האמונה.

מחלקת של שמאי והלל בקימה ובשכיבה, שכתוב (דברים ו) בשכבך ובקומך. ששמאי סובר, בערב, שכלולה הנקבה בשלטונה, צריך לנקבה שיטו ויקראו. ובבקר כששולט הזכר בשלטון העולם העליון, צריך לעמד לפני הזכר כמו שצריך בתפלת מעמד, ובכל מקום שהזכר בא.

ובית הלל סובר, שאלמלא שנמצא זה לחוד וזה לחוד - כף צריך. אבל פיון שאנו מחברים אותם כאחד בחבור בארבעים ותשע פנים וארבעים ותשעה שערים, לא צריכים אנו להפריד זה לחוד וזה לחוד, אלא להשגיח שהכל אחד בלי פרוה, וכמו שמוזמן לאדם - כף יאמר, שהרי שניהם בחבור אחד כמו שנוח להם, וכף צריך להראות.

ורבן הזכר בששה צדדים, בפסוק של שמע ישראל, שהם שש תבות, והנקבה בששה צדדים - ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד, שהם שש תבות אחרות, ועולים בחבור אחד, בסוד של ארבעים ותשעה שערים, והלכה כמו בית הלל בכל מקום.

רבי שמעון הרים ידו וברך את רבי אלעזר בנו. פתח ואמר, (ישעיה מא) מי העיר ממזרח וגו'. פסוק זה בארנו ונתבאר, אבל סוד החכמה הוא. מ"י הוא סוד של העולם העליון, שהרי משם יוצאת הראשית לגלות סוד האמונה, והרי בארנו.

אורייתא כלה. זכאה חולקיה מאן דיתפון בהו, דודאי כללא איהו דכל אורייתא דעילא ותתא. ודא איהו רזא דאדם שלימא, דדכר ונוקבא, ורזא דכל מהימנותא.

מחלקת דשמאי והלל בקימה ובשכיבה, דכתיב, (דברים ו) בשכבך ובקומך, דשמאי סבר בערב דקא פליא נוקבא בשלטונה, אצטריך לגבי נוקבא דקא יטו ויקראו. ובבקר, דקא שלטא דכורא בשולטנותא דעלמא עלאה, אצטריך למיקם קמיה דדכורא, כמה דאצטריך בתפלה מעומד, ובכל אתר דדכורא אתיא.

ובית הלל סבר, אלמלא אשתכח דא לחוד ודא לחוד, הכי אצטריך. אבל פיון דאנן מחברין לון כחדא, בחבורא בתשעה וארבעין פנים, ותשעה וארבעין תרעין, לא אצטריכנא לאפרשא דא לחוד ודא לחוד, אלא לאשגחא דכלא איהו חד, בלא פרוהא. וכמה דאזדמן ליה לבר נש, הכי יימא, דהא תרווייהו בחבורא חדא, כמה דניחא לון, והכי אצטריך לאתחזאה.

ועל דא דכורא, בשית סטרין, בקרא דשמע ישראל, דאינון שית תיבין. ונוקבא בשית סטרין ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. דאינון שית תיבין אחרנין, וסלקין בחבורא חדא, ברזא דתשעה וארבעין תרעין, והלכה כבית הלל בכל אתר.

רבי שמעון ארים ידו וברך לרבי אלעזר בריה. פתח ואמר, (ישעיה מא) מי העיר ממזרח וגו'. האי קרא אוקימנא ואתמר, אבל רזא דחכמתא איהו, מ"י רזא דעלמא עלאה איהו, דהא מתמן נפקא שירותא, לאתגליא רזא דמהימנותא, והא אוקימנא.